

**DOLNY
ŚLĄSK**

Odnowa Dolnośląskiej Wsi

jako metoda na poprawę
jakości życia na wsi

**DOLNY
ŚLĄSK**

**Województwo
Dolnośląskie
od 2009r. formalnie
realizuje Odnowę
Dolnośląskiej
Wsi**

DOLNY ŚLĄSK

Odnowa Wsi to :

- **Idea**
- **Metoda rozwoju obszarów wiejskich**
- **Ruch społeczny**

**który dąży do szeroko pojętej poprawy warunków życia na wsi
i ekonomicznej niezależności jej mieszkańców.**

**Odnowa wsi to proces kształtowania warunków życia ludzi na
obszarach wiejskich, którego zarówno animatorem,
jak i podmiotem jest społeczność lokalna.**

DOLNY ŚLĄSK

**Kluczem do sukcesu w Odnowie Wsi jest kompleksowe
wsparcie grup odnowy wsi m. in. przez:**

- Szkolenia tematyczne i podróże studyjne dla liderów Odnowy Wsi;
- Cykle warsztatów dla sołectw,
które przystąpiły do realizacji Odnowy Wsi;
- Konkurs „Piękna Wieś Dolnośląska”;
- Mini Granty na rozwój wsi;

DOLNY ŚLĄSK

Od podjęcia przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego w roku 2009

**Uchwały - rok rocznie w budżecie województwa dolnośląskiego
rezerwowane są środki na realizację przedsięwzięć określonych w jej treści.**

**Daje to uczestnikom Odnowy Wsi pewność ciągłości realizowanych
projektów zapisanych i zaplanowanych w sołeckich strategiach.**

**W latach 2008-2015 na realizację Odnowy
z budżetu przekazano kwotę
w wysokości ponad 24.000.000 zł**

DOLNY ŚLĄSK

**Do dnia dzisiejszego do Odnowy formalnie zgłoszonych
jest 1084 sołectwa ze 118 gmin.**

DOLNY ŚLĄSK

**W latach 2009-2015 przygotowano
i przeprowadzono 5 cykli szkoleń na Moderatorów Odnowy Wsi,
w których udział wzięło ponad 100 osób.**

DOLNY ŚLĄSK

**Egzamin zdało i certyfikat uzyskało 38 osób.
W chwili obecnej 20 Moderatorów posiada ważny
Certyfikat umożliwiający pracę przy opracowaniu
sołeckich strategii rozwoju**

14.09.2008

DOLNY ŚLĄSK

Szkolenia oraz spotkania dla liderów wiejskich

W ramach systemu wsparcia w latach 2009-2015 zorganizowane zostały 33 spotkania i szkolenia dla liderów wiejskich z zakresu min. zakładania stowarzyszeń, pisania i rozliczania projektów oraz budowania oferty wsi.

DOLNY ŚLĄSK

Szkolenia oraz spotkania dla liderów wiejskich

W spotkaniach oraz szkoleniach tematycznych udział wzięło przeszło 1 120 liderów wiejskich z całego województwa

DOLNY ŚLĄSK

Wyjazdy studyjne

**Zorganizowano 21 podróży studyjnych,
w których udział wzięło 945 liderów wiejskich
i gminnych koordynatorów Odnowy Wsi
Od 2009 r. odwiedziliśmy wioski
na Opolszczyźnie i Górnym Śląsku ...**

DOLNY ŚLĄSK

Pomorzu i Bieszczadach

DOLNY ŚLĄSK

na śliwkowym szlaku i na Warmii

DOLNY ŚLĄSK

w podlaskim i w małopolskim

DOLNY ŚLĄSK

A od 2012 rozpoczęliśmy wizyty we wsiach Dolnego Śląska ...

DOLNY ŚLĄSK

Ponad 900 sołectw przeszło warsztaty z planowania rozwoju i posiada opracowane sołeckie strategie rozwoju.

DOLNY ŚLĄSK

W 2009r.

**podpisane zostały dwie umowy intencyjne o współpracy
z Uniwersytetem Wrocławskim i Uniwersytetem
Przyrodniczym we Wrocławiu dot. inwentaryzacji zasobów
kultury materialnej i przestrzeni wiejskiej,
dzięki czemu obecnie 19 sołectw otrzymało gotowe
opracowania wykonane przez studentów
i pracowników naukowych obu uczelni.**

Uniwersytet
Wrocławski

UNIwersYTET
PRZYRODNICZY
WE WROCŁAWIU

DOLNY ŚLĄSK

W dniach 10-12 czerwca 2011r. w Międzynarodowym Centrum Konferencyjnym w Krzyżowej zorganizowany został IV Polski Kongres Odnowy Wsi

DOLNY ŚLĄSK

**IV Polski Kongres Odnowy Wsi – zorganizowany został pod hasłem
„PARTNERSTWO GMINY I SOŁECTWA W ODNOWIE WSI”
w Kongresie ogółem udział wzięło przeszło
1.200 gości z kraju i zagranicy.**

DOLNY ŚLĄSK

IV Polski Kongres Odnowy Wsi

Ponadto w ramach części kulturalno-artystycznej gościliśmy przeszło 400 artystów ludowych oraz prezentacje Lokalnych Grup Działania z terenu Dolnego Śląska.

DOLNY ŚLĄSK

Co roku ogłaszany jest konkurs
„Piękna Wieś Dolnośląska”,
w ramach którego nagradzamy laureatów w czterech kategoriach:
Najpiękniejsza Wieś, Najpiękniejsza Zagroda,
Najlepszy start w odnowie wsi i Najlepsze przedsięwzięcie odnowy wsi

DOLNY ŚLĄSK

**W ramach siedmiu edycji i czterech kategorii
do konkursu zgłosiło się ogółem 302 sołectwa ze 193 gmin**

DOLNY ŚLĄSK

W kategorii Najpiękniejsza Wieś w kolejnych latach laureatami I miejsca były następujące sołectwa :

**Mościsko
gmina Dzierżoniów**

**Jaskowa Górna
gmina Kłodzko**

DOLNY ŚLĄSK

**Dobków
gmina
Świerzawa**

**Goworów
gmina
Świerzawa**

**Pęgów
gmina
Oborniki Śląskie**

DOLNY ŚLĄSK

**Spytków
gmina
Zgorzelec**

**Czaple
gmina
Pielgrzymka**

DOLNY ŚLĄSK

**Laureat I miejsca w kat. Najpiękniejsza Wieś
jest co roku gospodarzem uroczystej gali
na której nagrody otrzymują
wszyscy laureaci konkursu
Piękna Wieś Dolnośląska.
W roku 2015 gala odbyła się
we wsi Czaple w gminie Pielgrzymka**

DOLNY ŚLĄSK

W ramach inicjatywy OWD Zarząd Województwa Dolnośląskiego
ogłasza corocznie dwa konkursy dotacyjne:

„Odnowa Dolnośląskiej Wsi”

„Przedsięwzięcia promujące ideę odnowy wsi”

**DOLNY
ŚLĄSK**

Konkurs „Odnowa Dolnośląskiej Wsi”

DOLNY ŚLĄSK

Cel konkursu

Wsparcie aktywności mieszkańców obszarów wiejskich naszego regionu poprzez zaspokojenie najpilniejszych potrzeb związanych z poprawą warunków życia na wsi.

Realizowanie działań umożliwiających rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpływających na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

DOLNY ŚLĄSK

Konkurs „Odnowa Dolnośląskiej Wsi”

W latach 2008 – 2015 dofinansowanie otrzymało 895 projektów
na łączną kwotę około 19.433.000,00 zł

**DOLNY
ŚLĄSK**

DOLNOŚLĄSKIE

ODNOWA WSI

Konkurs

„Przedsięwzięcia promujące ideę Odnowę Wsi”

DOLNY ŚLĄSK

Cel konkursu

Stworzenie możliwości poprawy warunków dla rozwoju społeczno-ekonomicznego miejscowości wiejskich oraz zaktywizowanie ich mieszkańców do pracy na rzecz swoich miejscowości oraz rozwój tożsamości wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich.

DOLNY ŚLĄSK

**„Przedsięwzięcia promujące ideę Odnowy Wsi”
w latach 2009- 2014**

W latach 2009 – 2015 dofinansowanie otrzymały 622 projekty
na łączną kwotę około 2 798 510 zł

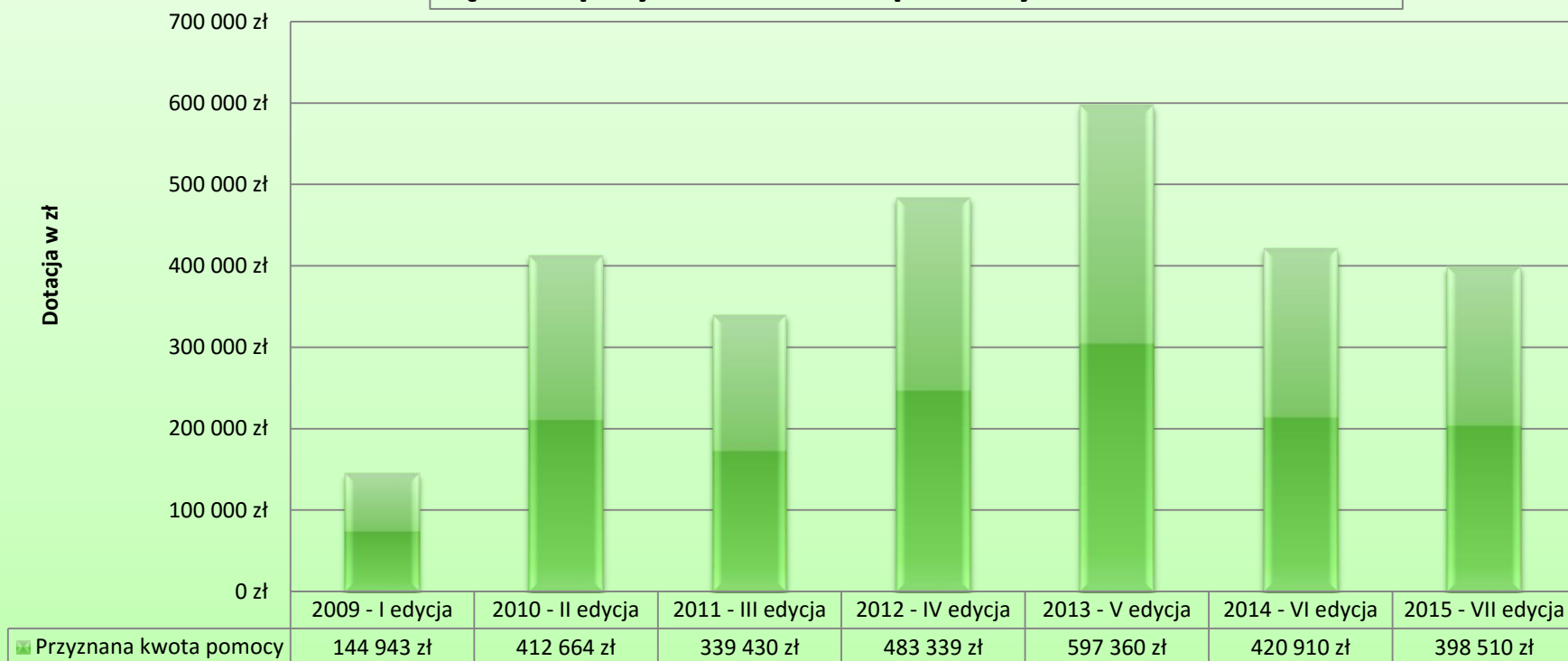
„Uciechów od nowa- wydanie materiałów promocyjnych oraz organizacja imprezy upowszechniającej ideę odnowy wsi wśród mieszkańców”

„Zakup i montaż witacza we wsi Kulów jako instrumentu promującego ideę Odnowy Wsi Dolnośląskiej”

Łącznie przyznana kwota pomocy w latach 2009-2015

Kwota dotacji przeznaczonych przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego na realizację zadania zadań publicznych w roku 2016 wyniesie 350.000 zł.

➔ Organizacje pozarządowe w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

✓ czyli niedziałające w celu osiągnięcia zysku oraz niebędące jednostkami sektora finansów publicznych osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia.

➔ Podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, m. in. :

✓ osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych,

✓ kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie.

DOLNY ŚLĄSK

Podstawowe zasady konkursu – kryterium dostępu:

- Miejsce realizacji: wyłącznie obszar miejscowości (sołectwa) formalnie zgłoszonej i uczestniczącej w inicjatywie „Odnova Wsi Dolnośląskiej”, która posiada sołecką strategię rozwoju przyjętą przez Zebranie Wiejskie;
- Składający ofertę nie posiada zobowiązań publiczno – prawnych wobec budżetu państwa, JST oraz innych źródeł o charakterze publicznym;
- Jeden oferent jest uprawniony do złożenia jednej oferty w naborze.

DOLNY ŚLĄSK

Podstawowe zasady konkursu:

- minimalna wartość projektu – 3 000 zł;
- maksymalna wysokość pomocy na realizację projektu nie może przekroczyć kwoty 5.000 zł oraz nie więcej niż 90% ogólnej wartości projektu;
- udział własny w projekcie wynosić powinien minimum 10% ogólnej wartości projektu.

DOLNY ŚLĄSK

wydanie materiałów promocyjnych
promujących ideę Odnowy Wsi

Koszty kwalifikowalne obejmują koszty usług związanych z wydaniem pocztówek, plakatów, roll - upów, kalendarzy, ulotek, publikacji, kubków, gablot, pendrive'ów, namiotów promocyjnych i innych art. promujących ideę Odnowy Wsi Dolnośląskiej, zawierających wymagane logotypy Województwa Dolnośląskiego, inicjatywy Odnowy Wsi Dolnośląskiej oraz zapis:
„Sołectwo uczestniczy w inicjatywie Odnowy Wsi Dolnośląskiej”

DOLNY ŚLĄSK

Organizacja imprez promujących inicjatywę
Odnowy Wsi

**Koszty kwalifikowalne
obejmują koszty wynajmu sceny,
stołów, ław,
sprzętu nagłaśniającego,
sanitariatów,
wynagrodzenia dla artystów,
prowadzących imprezę
oraz koszt tantiem ZAIKS-u
niezbędnych do
przeprowadzenia imprez
promujących ideę
Odnowy Wsi Dolnośląskiej**

DOLNY ŚLĄSK

Organizacja warsztatów

Organizowane warsztaty promują uczestnictwo i funkcjonowanie w inicjatywie „Odnova Wsi Dolnośląskiej”, jak również wpisujących się w jej główne założenia

Koszty kwalifikowalne obejmują koszty organizacji warsztatów dot. aktualizacji Sołeckich Strategii Rozwoju, rękodzielniczych i rzemieślniczych – garncarskich, rzeźbiarskich, malarskich, serowarskich, wikliniarskich, kowalskich, artystycznych i kulturalnych, architektonicznych i ładu przestrzennego oraz dotyczące wyrobu produktów tradycyjnych i lokalnych

DOLNY ŚLĄSK

Tworzenie miejsc rekreacji

Realizacja zadań przyczyniających się do promocji idei „Odnowy Wsi Dolnośląskiej” polegających na tworzeniu miejsc rekreacji

Koszty kwalifikowalne obejmują koszty posadowienia obiektów małej architektury takich jak: wiaty, altany, grille, ławki, piaskownice oraz polegających na zagospodarowaniu przestrzeni publicznej (np. porządkowanie i zagospodarowanie skwerów, terenów zielonych służących wypoczynkowi i rekreacji mieszkańców, w tym także nasadzenia drzew i krzewów oraz naprawa elementów małej architektury)

- obejmujące budowę lub remont pomieszczeń świetlic wiejskich, boisk sportowych, chodników pieszych, zbiorników wodnych, ogrodzeń;
- posadowienie obiektów kultu religijnego (np. kapliczka, krzyż przydrożny, figura)
- posadowienie obiektów utrzymania porządku (np. kosze na śmieci, śmietniki);
- związane z kosztami wynajmowania usług firm sprzątających i porządkujących tereny rekreacyjne;
- koszty administracyjne i operacyjne: m.in. opłaty telekomunikacyjne, opłaty pocztowe, zakup materiałów biurowych, koszty obsługi księgowej, transportu, paliwa;
- koszty dot. przedsięwzięć, które są dofinansowywane z budżetu województwa lub jego funduszy celowych na podstawie przepisów szczególnych, dla których organizatorem jest samorząd województwa;
- koszty cateringu;
- koszty wyżywienia i noclegów dla uczestników projektu;
- koszty związane z zakupem napojów alkoholowych;

- nagrody rzeczowe przekraczające 20% wnioskowanej dotacji;
- koszty nagród finansowych;
- kary umowne;
- koszty wynagrodzeń dla koordynatorów i kierowników projektów;
- koszty związane z działalnością gospodarczą, polityczną, religijną;
- honoraria osób etatowo zatrudnionych przez podmiot składający ofertę;
- koszty wkładu osobowego, w tym pracy społecznej członków i świadczeń wolontariuszy;
- koszty poniesione przed datą zawarcia umowy oraz po dacie zakończenia zadania;
- koszty poniesione w ramach realizacji przedsięwzięcia, które dofinansowane są z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej;
- koszty działalności politycznej i religijnej.

DOLNY ŚLĄSK

**Każdego roku celem podsumowania funkcjonowania
Programu Odnowy Wsi na Dolnym Śląsku
organizowany jest uroczysty dwudniowy Kongres Odnowy Wsi.
Co roku uczestniczy w nim około
250 liderów i gminnych koordynatorów Odnowy Wsi**

Odnowa Dolnośląskiej Wsi :

- **to skuteczna metoda aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich**
- **stanowi doskonałe uzupełnienie realizowanych projektów infrastrukturalnych finansowanych ze środków unijnych z oddolnymi inicjatywami mieszkańców**
- **szacuje się, że 1 złotówka przekazana społecznościom wiejskim jest przez nich mnożona średnio razy 5**
- **po 6 latach realizacji programu największym jego sukcesem jest widoczna zmiana mentalności mieszkańców wsi – ich aktywizacja i zwiększone poczucie odpowiedzialności za swoje miejsce do życia**

- **Szkolenia: dwa dwudniowe szkolenia wyjazdowe nt. budowania oferty sołectwa na bazie jego zasobów ;**
- **Podróże studyjne : dwa wyjazdy studyjne do wsi tematycznych w woj. warmińsko – mazurskim oraz lubelskim;**
- **Dwudniowe szkolenie dla Moderatorów Odnowy Wsi;**
- **Konkurs „Piękna Wieś Dolnośląska 2016”;**
- **Doroczny Kongres Odnowy Wsi;**
- **Warsztaty z cyklu „Planowanie w procesie odnowy wsi”;**
- **Realizacja dwóch konkursów dotacyjnych.**

Odnowa Wsi w 2016r. – plany konkursowe:

- **Konkurs – Odnowa Dolnośląskiej Wsi – na realizację zabezpieczono kwotę w wysokości 2.400.000 zł.**
- **Otwarty konkurs ofert dla organizacji pozarządowych – na realizację zabezpieczono kwotę w wysokości 250.000 zł.**
- **Zgodnie z Uchwałą Nr 1807/V/16 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 lutego 2016 roku na dotacje w trybie art. 19a w Wydziale Obszarów Wiejskich zabezpieczono środki w wysokości 100 000 zł.**

**DOLNY
ŚLĄSK**

Odnova Wsi na Dolnym Śląsku
ROZWIJA SKRZYDŁA

**DOLNY
ŚLĄSK**

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Dominik Wojciechowski

Kierownik Działu Rolnictwa i Rozwoju

Obszarów Wiejskich

Wydział Obszarów Wiejskich

Departament Obszarów Wiejskich

i Zasobów Naturalnych

Wybrzeże J. Słowackiego 12-14

pok. 423

tel. (071) 776 97 47

